

Učinite nešto do jeseni

Vijesti
June 4, 2009

Zamjenik predsjednika Evropske Inicijative za Stabilnost Krištof Bender preporučuje vladi.

Unutar Evropske unije (EU) nema jedinstvenog stava o procesu vizne liberalizacije, a odluka o eventualnom ukidanju viza za zemlje Zapadnog Balkana (ZB) najvjerovatnije neće biti donijeta prije ljeta, kazao je za „Vijesti“ zamjenik predsjednika Evropske inicijative za stabilnost (ESI) Krištof Bender.

„Evropska komisija (EK) je 25. maja razgovarala sa predstavnicima država članica EU o svojim procjenama o spremnosti zemalja ZB. Nadamo se da će ovog mjeseca takođe napraviti konkretne preporuke o tome za koje zemlje treba da se ukinu vize“, rekao je Bender.

ESI, tvrdi on, očekuje da će EK preporučiti ukidanje viza za Makedoniju, a da postoji „dobra šansa“ da se isto odluči za Crnu Goru i Srbiju. Bender je podsjetio da konačnu odluku donose zemlje članice EU.

„Evropski parlament, čiji novi članovi će biti izabrani u junu, mora da bude konsultovan prije nego se donese formalna odluka“, dodao je Bender.

U ESI-ju ukazuju na to da vlade nekih država članica ostaju neodlučne da ukinu vize za građane zemalja Zapadnog Balkana.

„Neke se plaše da bi takav korak bio nepopularan kod njihovih glasača. Posebno neodlučna je vlada Njemačke, koja se suočava sa parlamentarnim izborima na jesen ove godine“, rekao je Bender.

On je naglasio da to „znači da je još sve u igri“. Crna Gora, tvrdi Bender, mora da uzme listu stvari sa kojima EK još nije zadovoljna.

„Crna Gora treba da radi na tome da do jeseni ukloni stvari koje izazivaju zabrinutost. Onda šanse da će crnogorskim građanima biti ukinute vize 2010. godine izgledaju veoma obećavajuće“, poručio je on.

Bender smatra da je Crna Gora napravila mnogo brži progres ka EU integraciji nego što su mnogi sa strane očekivali. „Tri godine nakon nezavisnosti, Crna Gora je već ispred Srbije, Bosne i Albanije na putu ka članstvu u EU. Ako vaša politička elita nastavi ovako, vjerovatno je da će doći do daljeg progressa“, rekao je Bender.

On je podsjetio da Crna Gora nema problema kao ostale zemlje Zapadnog Balkana i kao primjer naveo Makedoniju koju blokira Grčka i Srbiju koja mora da riješi pitanja Mladića i Kosova.

„Bosna je još protektorat. Kosovo nije priznalo pet zemalja članica EU. To znači da bi Crna Gora mogla da postane uspješna priča na Zapadnom Balkanu“, smatra Bender.

Na pitanje u kojim oblastima je Crna Gora napravila najveći a u kojima najmanji progres, Bender je kazao da nije siguran.

„Kada smo prošle godine pravili dokumentarac o Crnoj Gori koji je vidjelo nekoliko stotina hiljada ljudi u Njemačkoj i Austriji, fokusirali smo se na činjenicu da je Crna Gora ostala veoma raznoliko društvo koje je dobro uspjelo da se izbori sa svojim unutrašnjim različitostima“, kazao je Bender.

Prvi dobar korak, smatra on, jeste da nekoliko godina Crna Gora ne pravi bilo kakve negativne naslove u međunarodnoj štampi.

„Ali, to nije dovoljno za budućnost. Ukoliko vaša politička klasa može da ubijedi spoljni svijet da se ozbiljno bave problemima koji se tiču korupcije i slabe vladavine prava, onda će biti teško da se zaustavi vaš progres“, poručio je Bender.

Dovoljno je jedno iznenađenje godišnje

Napredak u ispunjavanju svih kriterijuma EU, kad jednom pregovori o pristupanju počnu, ogroman je izazov a od pomoći je ako država ima imidž ozbiljnog kandidata, smatra Bender.

„Nedavno sam čuo da vaša administracija u Podgorici razmišlja da duže radi ovog ljeta kako bi odgovorila na sva pitanja u upitniku EU. Kakva sjajna ideja! To će takođe poslati signal onima sa strane i osporiti utisak u nekim prijestonicama u EU i susjednim zemljama Crne Gore, da Crnogorci nijesu najveći neradnici na svijetu zbog toga što je vrijeme lijepo a priroda divna“, kazao je zamjenik predsjednika Evropske inicijative za stabilnost. Bender je istakao da će Crna Gora uspjeti ako može da napravi makar jedno pozitivno iznenađenje godišnje o kojem će ljudi u Evropi pričati.

Ukidanje viza može da obnovi meku moć Unije

Bender ocjenjuje da je u suštini u interesu EU da nagradi stvarni progres.

„Ovo čini cijelu Evropu više sigurnom“, poručio je zamjenik predsjednika ESI-ja.

Ta organizacija poslala je prekjuche pismo zvaničnicima iz evropskih institucija i članica država EU koje odlučuju o tome kome će biti odobren bezvizni režim i sugerisala da Evropska komisija predloži ukidanje viza za Makedoniju, ali i za Crnu Goru i Srbiju jer će Savjet ministara EU o tome glasati najmanje za pet mjeseci.

„Sljedećih pet mjeseci su dovoljno dugi da se procijeni da li su obje zemlje ozbiljne kada je u pitanju ispunjavanje preostalih reformi. Ukoliko sumnje ostanu, Savjet bi mogao da pozove EK da da konačnu ocjenu uoči glasanja“, navodi se u pismu ESI-ja.

U toj organizaciji smatraju da odluka EU može da obnovi kredibilitet Unije i njenu meku moć u regionu.

ESI podsjeća da vlade i građani zemalja ZB imaju velika očekivanja i da je traženje viza bilo „stvar frustracije“.

„Sada su se, međutim, pojavili obnovljeni entuzijizam i nada“, stoji u pismu ESI-ja.

Sa druge strane, navodi ta organizacija, vlade EU naglasile su važnost uvjeravanja skeptičnih građana Unije da će uslovi biti fer, ali strogi kada se radi o ukidanju viza za zemlje ZB.